

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Acta sanctorum

quotquot toto orbe coluntur, vel a catholicis scriptoribus celebrantur, quae
ex Latinis et Græcis, aliarumque gentium antiquis monumentis

XI priores dies complectens

Bolland, Johannes

Parisiis et Romae, 1863

De S. Fausta Virg. Mart.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72708](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72708)

EX VARIIS.
Reponenda
hæc pag. 133,
post Revela-
tionem S. Ge-
novefe.
NOT. 60.
SECL. VI.
III JANUARIJ.

DE S. EUSTADIO ABBATE DIVIONENSI IN BURGUNDIA.

S. Eustadii
Abb.

parens,

natalis,

Divione, Ducatus Burgundiæ primaria urbe, præclarum extat cœnobium S. Benigni Martyris, qui 1 Novembris colitur. De eo cœnobio actum 1 Janu. in Vita S. Guillelmi Abbatis. Omnium Abbatum catalogum exhibet Claudius Robertus in sua Divione, interque eos primum recenset S. Eustadium, quam ait sepultum juxta corpus S. Benigni, et juxta eum S. Hilarium Senatorem et S. Quietam ejus conjugem, S. Joannis Reomensis, qui xxviii Januarii colitur, parentes, de quibus agemus xxviii Novembris. Eustadius vero, inquit idem Robertus, filius fuisse dicitur S. Gregorii Episcopi Lingonensis, ad oram apographi ejusdam catalogi hujus monasterii Abbatum. Vitam S. Gregorii habes iv Januarii.

S. Eustadii natalem consecrat iii Januarii Saussaius in Supplemento Martyrologii Gallicani his verbis: In monasterio Divionensi, S. Eustadii Abbatis primi Ecclesiæ S. Benigni, qui cum esset B. Gregorii Lingonensis filius, patris sancti consecutus vestigia, eam ad gratiæ sublimitatem evasit, ut absoluto sacre præfecturæ decursu, pro conspicuæ sanctitatis

honore meruerit in præsignata Ecclesia juxta corpus S. Benigni Martyris ad lævam ejus tumulari. Porro pone ejus sepulchrum S. Hilarium Senator, et S. Quietam, S. Joannis Reomensis parentes, non sine privilegio pietatis conditi sunt. *sepultura.*

DE S. BLIDMUNDO.

Pag. 134, col. 2, post vitam S. Blidmundi, adde [Hæc Menardus. Inscriptis Saussaius quoque nomen S. Blidmundi Martyrologio Gallicano. De S. Attala Abbate agemus x Martii.] NOT. 61.

DE S. DANIELE M.

Pag. 161, col. 2, adde in fine [Philippus Ferrarius Translationem S. Danielis refert iii Junii. Galesinius xv Maii; et celebratur Dominica 3 Maii, ut hic dicitur. Colitur S. Prosdocimus Episc. et Patronus Patavinus, cujus hic mentio fit, vii Novembris; S. Justina V. M. vii Octobris.] NOT. 62.

AD IV JANUARIJ.

NOT. 65.

NOT. 64.

NOT. 65.

NOT. 66.

Pag. 162, col. 1, lin. 13, S. Neopiste; corrige S. Neophyte, et reponere post S. Dafrosam. Ibidem col. 2, post lin. 3, adde [S. Fausta Virgo Martyr, in Gallia. Expunge vero quæ de illa inter Omissos habentur.]

Ibidem post, S. Rigobertus Archiep. Remen. adde [S. Rumonus Episcopus in Anglia.]

Ibidem col. 2, inter Omissos, ubi de SS. Theopompo et Synesio agitur, dele ista [sed Martyrol. Roman. xxi Maii,] et reponere [Hi sunt SS. Theopemptus et Theonas, de quibus egimus iii Januarii.]

Ibidem de LXXII Christi discipulis, post commemorationem, adde [De iisdem ista scribit hoc die Saussaius: Commemoratio SS. LXXII Discipulorum Domini, quorum plerique Gallias cælesti Evangelicæ veritatis lumine irradiantes Ecclesiarum multarum insignium illic fundamenta, adhuc solida, posuerunt. Hujus rei multis videtur haud satis expedita probatio, ut de præcipuis suo loco disputabitur. De Singulis etc.]

Ibidem expunge quæ de S. Fausta V. M. omittenda dicuntur.

Reponenda
hæc pag. 163.
NOT. 68.
IV JANUARIJ.

S. Faustæ
translatio,

natalis,

martyrium,

basilica,

DE S. FAUSTA VIRG. MART.

Andreas du Chesne Christianissimi Regis Historiographus, vir æterna dignus memoria, nobis olim S. Faustæ Virginis et Martyris translationem e Lemovicensi codice descriptam communicavit; cujus et ipse partem tom. 2 Scriptorum Francicorum publicavit, atque ex eo expressit Petrus de Marca lib. 3, historiæ Bearnensis cap. 2.

2 Ex ea historia antiqua sanctæ Virginis veneratio asseritur: ast natalis ejus aut dies anniversaria Translationis istius minime indicatur. Natalem in aliquot Martyrologiis reperimus; nam Coloniense Martyrolog. anno 1490, excusum, iv Januarii ista habet Bituricas S. Faustæ Virginis. Quæ transcribere Carthusiani Colonienses in addit. ad Usuardum, auctor Florarii, Maurolycus, Canisius, Galesinius, Ferrarius, Felicius.

3 Fusius Andreas Saussaius in Supplemento Martyrol. Gallicani: Ipsò die in Aquitania S. Faustæ Virginis et Martyris, quæ in Gasconia ob testimonium irrefragabile Christianæ pietatis dure cruciata, atque agone gloriosissimo consummata, in loco cui Fideniacus nomen erat, ubi martyrium complevit, a Christianis eo quo potuerunt honore sepulta est. Deinde vero persecutionum sopitis incendiis cum senior aura Christi cultoribus affulsisset, coruscantibus ad beatæ Martyris tumulum crebris divinæ majestatis insigniis; ad ejus memoriæ honorificationem magnifica extracta est basilica, quam Dani infideles Gasconiam populantes infeliceiter cremaverunt. At non diu post ne tam pretiosa gemma sub cinere delite-

sceret, divina providentia factum est, ut ab Aldario monacho Solemniacensi, reliquias Sanctorum perquirenti in Gasconia partibus, hortatu Arnaldi hujus regionis Comitiss, qui filius erat Ynionis Comitiss Petræcoricensis (Deo piis aspirante votis) reperta atque levata e ruderum dirutæ ecclesiæ obscuro situ, gleba ipsius Cælitis veneranda, cum aliis Sanctorum lipsanis ad asceteriolum Solemniaci cœnobii juris, conditum in fundo Briniciaco, delata et reposita fuerit, multis fulgentibus cum ipsa inventione, tum in translatione pretiosi corporis Martyris beatæ, miraculis. Hæc Saussaius. Posteriora sunt ex historia translationis adumbrata; priora ex aliquo fortassis veteri Breviario expressa. Nos de tempore, loco, modoque martyrii nihil usquam reperimus.

4 Alia postmodum facta translatio ad Prateam ordinis Cisterciensis in diocesi Bituricensi cœnobium. Testatur Claudius Robertus anno mcccxlvi, v Id. Octobris eam contigisse. Quo die ita illius meminit in citato Martyrologii Supplemento Saussaius: Bituricis translatio S. Faustæ, cujus corpus in monasterio de Pratea repositum quiescit. Distat Pratea a metropoli Biturigum 6, leucis. Renatus de Prie Abbas S. Mariæ de Pratea, Episcopus Bajocensis et Lemovicensis, ac S. R. E. Cardinalis, corpus suum jussit humillime juxta Divam Faustam recondi, ut dicitur in ejus eptaphio quod in Notitia Abbatiarum ord. Cisterciens. exhibet Gaspar Jongelinus Abbas S. Disibodi. Obiit Renatus v Id. Septembr. MDXVI.

HISTORIA

ACTORUM
ANONYMO,
EX MSS.
Flumen im-
bribus exun-
dans et peri-
culosum,

a

ope S. Faustæ

pedes vado
transit Alda-
rius.Solemniaceni-
ses monachi
extorres.

b

Reponenda
hæc pag. 180.
NOT. 71.

IV JANUARI.

Tavestokæ,

monasterio
insigni,

fretari conati sunt, pluribus aquarum imbribus qui præteritis inundationibus fluminis ripas impleverant tunc, tanta profunditate experti sunt aquam quam transmeabant crevisse, ut aliter non nisi nando litus contingere cum equis suis possent. Contigit autem monachum præfatum cum reliquiis memoratæ Virginis, quas secum in sportula ferebat, pedestri labore trans torrentem remansisse. Nam a vehiculus, qui eum ferre debuerat, cum illis qui primitus vadum transierant, fortuito vacuus, neminem in dorso suo ferens transmeaverat. Petiit itaque ab his qui jam transierant equum sibi reduci, sed intrare non valuit, quoniam exterruerat eos ingens vadi altitudo. Quid ille faceret, vel quo se verteret primo ignorans, tandem salubri reperto consilio, ad orationis præsidia conversus, lacrymabili prece Domino supplicavit, ut meritis Martyris sanctæ, quam gestebat, incolumis impetum transmeare posset. Nec mora facta, Domini advenit auxilium. Quidam enim rusticus in eodem loco ex incolis loci illius religiose Domini Sacerdoti et monacho obvius factus est eadem hora. Quem isdem Domini famulus rogare cœpit, ut vadum præbendo sibi ostenderet, et pro hic illi ipse mercedem condignam tribueret. Sed ille primo recusare cœpit, timens vim aquæ inundantis. Tandem victus precibus, et hortatu servi Dei admonitus, ut fide armatus aquæ altitudinem ingredi non dubitaret edito signo crucis vadum ingressi, invenerunt aquam fluminis ex Domini præcepto eadem hora in tanta extenuatione exciccatam esse, ut usque ad genua sibi non perveniret quæ paulo ante dorsa equorum supereminens operuerat.

8 Tanto ergo viso miraculo, benedicens Dominum, iter cœptum læti carpebant. Inde itaque digressi, post paucos dies pervenerunt in pago Tervensi, et fessi labore quodam in loco substitere, qui dicitur Nonmaris, prope castrum Asnense. Erat autem in eodem loco haud valde procul cella sita, ubi monachi commanebant, et ipsi ex præfato monasterio monachi propter prædictam paganorum sævitiam ad delitescendum ierant, sub Præpositorum suorum inibi regimine degentes, atque monasticam disciplinam diligenter observantes. Cum quibus etiam cohabitare solitus erat ille Frater, de quo superius sermo habitus est. Fundus autem, ubi cellula sita erat, vocabatur *b* Brivaciacus, et pertinebat ad jus memorati monasterii: quo in loco Sanctorum reliquiæ erant reponendæ; non solum enim sanctæ Virginis Faustæ, sed et nonnullas sanctæ Dei genitricis Mariæ semper Virginis, nec non et sanctissimi

Confessoris Martini Turonicæ Sedis Episcopi, quas repererant in Ecclesia memoratæ Virginis, prædicti viri secum ferebant. Cum cognovissent autem prædicti monachi jam prope adesse suos sacrum thesaurum sibi deferentes, inenarrabili perfusi gaudio occurrunt eis in loco, ubi paulo superius memoravimus eos substitisse. Detulerunt autem secum Fratres, qui obviam venientibus ierunt, cruces et candelabra cum cereorum et candelarum plurimarum nec non et thuribulorum ornamentis. Advenerat etiam cum eis populi multitudo non modica, quæ ex utroque sexu ex vicinis plagis conglobata, cum ingenti devotione ac lætitia sancta excipiebant pignora. Quæ cujus essent meriti palam omnibus illico Dominus ostendit. Denique cum cerei et candelæ, quæ sine lumine delatæ fuerant, antequam reliquiæ e loco ubi depositæ fuerant levarentur, a nemine acciderent infusum divinitus lumen in cunctis apparuit, et tanta virtute repletum, ut nullo ventorum flamine, nulloque aeris incommodo, donec quo tendebatur ventum esset c.

9 Denique cum nubes aqua nimis densata solis claritatem obtuscaret, hominibus et iudicium daret pluvia, quæ etiam de fidelibus turbis, hymnum Deo persolventibus timore pluviarum, meritis Sanctorum intervenientibus, sine pluvia conversa est in claritatem virtute divina; factumque est, ut sine alicujus aeris incommodo pervenirent ad propria qui sacra gestabant pignora. Cum vero pervenissent ad cellulam quam supra taxavimus, ecclesiam laudes Deo canentes ingressi, condigne juxta altaris cryptam deposuerunt, quæ pie ac fideliter detulerant: ubi immensa beneficia sanitatum, Domino in Sanctis suis operante, mirabiliter fiunt usque in hodiernum diem.

a Vehiculus pro equo positum, a vehendo.

b Saussaio est Brivaciacus.

c Deest extinguerentur, vel quid simile.

AD VITAM S. GREGORII LING.

Pag. 169, col. 2, in Epitaphio, ad finem in margine adde Rotvertus nosler in historia theomansi pag. 478 legit, direxit.

AD VITAM S. RIGOBERTI EP.

Pag. 180, col. 2, ad finem Translationis S. Rigoberti, adde [Non mediocris portio reliquiarum S. Rigoberti Parisios pridem delata in B. Deiparæ basilica cultu condigno observatur. Ita Breviarium Parisiense, in quo Lectio IX, hoc die est de S. Rigoberto. Idem testatur Saussaio; qui tamen fallitur, dum scribit, eum ab exitio reversum, Sedi restitutum, collapsam disciplinam in integrum pia instantia restituisse.]

DE S. RUMONO EPISCOPO

TAVESTOKÆ IN ANGLIA.

Tamara annis Cornwalliam a Devonia dividit, ac plures alios recipit priusquam se cum Plimo in Oceanum meridionalem evolvat ad Plimmouth oppidum, quod Plimi ostium sonat. Inter illos est fluvius Tavus, sive Teavus, ad quem Tavistoke, olim monasterio celebre; de quo ita scribit Willielmus Malmesburiensis lib. 2, de gestis Pontific. Angl. in Cri-diensibus: Est in Domnonia conobium monachorum juxta Tau fluvium, quod Tavistok vocatur, quod per Ordgarum Comitem Domnoniensem, patrem Elfridæ, quæ fuit uxor Regis Edgari, surgendi exordium, per Livingum Episcopum crescendi cepit auspiciis; locus amœnus opportunitate nemorum, captura copiosa piscium, ecclesiæ congruente fabrica, fluvialibus rivis per officinas monachorum decurrentibus, qui suo impetu effusi quicquid invenerint superfluum, portant in exitum. Rumonus Sanctus ibi prædicatur, et jacet

Episcopus pulchritudine decoratus scrinii; ubi nulla scriptorum fides assistit opinioni: quod non solum ibi, sed in multis locis Angliæ invenies violentia hostilitatis abolitam omnem gestorum notitiam, nuda Sanctorum nomina, et si si quæ modo prætendunt miracula sciri.

2 Hæc Willielmus. Quam Domnoniam vocat, ea Cornubiam, sive Cornwalliam, et Devoniam complectitur, olim a Domnoniis habitata, quos memorat Ptolemæus lib. 2, cap. 3, Solinus cap. 22, Dumnonios vocat, alii Damnonios; Damnonios mallet Cambdenus. Ordgarus hic porro Domnoniæ Comes, abavus fuit S. Eduardi Confessoris. Nam Elfrida ejus filia mater fuit Ethelredi, S. Eduardi Martyris noverca; Ethelredi autem filius fuit S. Eduardus Confessor, ut in ejus Vita v. Januarii dicitur. Livingus Cnutoni ejusdem S. Eduardi vitrico gratus inprimis fuit, ex monacho Wintoniensi Abbas

sanctis reli-
quis occur-
runt:cerei divini-
tus accensi.

c

pluvia de-
pulsæ.

Vehiculus.

NOT. 69.

NOT. 70.

S. Rigoberti
reliquiæ ali-
quæ Parisiis.cultus olim
S. Rumonus;
cujus Acta
ignota;